

nisterium har været, som at faae at vide, hvorledes det factiske Grundlag er bleven fremskillet i de locale Autoriteters Erklæringer.

Andrø: Det kan ikke være min Hensigt at ville gaae ind paa en vidtløftigere Discussion af de forskjellige Grunde, der kunne anføres imod Loven. Naar jeg her har udtalt den Formening, at disse Grunde endnu staae ved Magt, er det jo en Selvfølge, at jeg tænkte paa, hvad der ved en tidligere Forhandling af Sagen er blevet udviklet i denne Retning, hvilket efter min Overbeviisning — Andre kunne jo have en derfra forskjellig Overbeviisning — ikke er blevet tilstrækkeligt imødegaaet. Jeg skal saaledes med Hensyn til det Spørgsmaal, der af en æret Landstingsmand igen er blevet fremdraget, hvorvidt Paalideligheden af de omhandlede Erklæringer vil tabe eller vinde ved Lovens Gjennemførelse, henvise til den allerførste Behandling, Sagen har været underkastet, og minde om, at et af de meest veltalende Foredrag, der ere holdte paa Rigsdagen, netop blev holdt imod Loven; jeg sigter herved ikke til den afbøde Justitsministers, men til et andet Medlems Foredrag. Hvad der bringer mig til paany at tage Ordet, er kun Ønsket om at berigtige en Misforstaaelse, som forekommer mig dog at være af altfor stor Betydning, til at jeg kan lade den henstaae saaledes. En æret Landstingsmand, der sidder foran mig (Bloug), udtalte, at jeg skulde have ytret stor Frygt for de Consequentser, som kunde fremgaae af Loven derved, at man kunde gaae saavidt, ogsaa at ville see Ministeriernes Motiveringer, og han henviste som et Middel til at søge Beroligelse i saa Henseende til, hvad der allerede var skeet med Hensyn til Domstolene, idet det nu ogsaa er paalagt Højesteret at give Præmisses for dens Domme. Det er en fuldstændig Misforstaaelse af mine Ytringer, som har givet Anledning til denne Bemærkning. Selve Motiveringen kunde jeg ikke have Noget imod kom frem, og jeg skulde maaskee derfor have stillet mig ganske anderledes til et Lovforslag, der var gaaet ud paa at fremsætte som almindelig Regel, at naar en Ansøgning blev afflaaet eller en Klage ikke toges til Følge, skulde vedkommende Overautoritet,

hvem Afgjørelsen i hvert Tilfælde var overdraget, angive Grundene, hvorfor det var skeet. Naturligviis kunde denne Afgivelse i enkelte Tilfælde blive meget lidet tilstrækkelig for Vedkommendes Videbegjærighed, men i de fleste Tilfælde kunde jo ogsaa meget godt de udførligere Grunde paa den Maade komme frem. Nei, hvad jeg sigtede til, var Forhandlingerne i selve Ministerierne. Det er disse Forhandlinger, som nu foregaae for lukkede Døre, og — for at bruge Ordet — under Hemmelighedens Slør, det er disse Forhandlinger, jeg meente, man kunde fristes til at faae Noget at vide om og saa opstille Begjæring om Offentlighed af dem. Det blev af den samme ærede Landstingsmand fremhævet, at der var meget i Forholdene, der var forandret under Sagens langvarige Forhandling, og at der var kommet saadanne nye Love, at Sagens Betydning blev i høi Grad forringet. Det er just Noget, som jeg tidligere har henpeget paa, at ad den Veje imødekom man det, jeg troede var berettiget i det paagjældende Dusst, nemlig ved at ændre Lovgivningen saaledes, at Anledningen til en Skjønssafgjørelse fra Autoriteternes Side, blev i mangfoldige Tilfælde borttagen. Men just det synes mig at være en Grund mere til ikke nu at vedtage Loven, som ogsaa efter den ærede Landstingsmands egen Opfattelse nu faaer en mindre Betydning for de Paagjældende end tidligere. Forvigt er det ogsaa en Misforstaaelse, naar man, i hvad jeg udtalte, har troet paa nogen Maade at kunne finde en Vebredelse imod de ærede Landstingsmænd, naar de nu stemme paa den Maade, de agte at stemme. Jeg kan ikke falde paa, at et Medlem, som sidder paa en vis Plads, skulde have arvet den Opfattelse, der fandtes hos den Person, som tidligere indtog den Plads. Jeg troer, at det gaaer ganske naturligt til, og at næsten Alt, hvad der saaledes skeer, naar det bliver tilstrækkeligt udviklet og forklaret, til Skyende og Sidst kan oplyses at gaae for sig uden Hegeri. Der er derfor for mig paa ingen Maade noget Overraskende eller Uforklarligt eller Noget, der kunde give mig Anledning til at vette en Vebredelse mod Medlemmerne for, at de nu ikke ere tilsteds at stemme i Landstinget saaledes, som Medlemmerne her i Thinget stemte i 1852 og 1853.